

Männens handskakande med kvinnor

- ett detaljerat lärdomsbaserat utlåtande

Baserat på de fyra rättsskolornas imamer och de islamiska lärdas konsensus

Inledning

Frågan om handskakande mellan män och kvinnor som inte är mahram för varandra är ett ämne som berör tawhid i sin praktiska dimension - hur muslimen uttrycker sin lydnad mot Allah i vardagslivets sociala situationer. I en tid då handskakandet mellan könen betraktas som en självklarhet i många samhällen är det viktigt att den troende känner till vad Allahs sändebud ﷺ lärde och vad de lärda har fastslaget med stöd av Koranen och Sunna.

Allah den Upphöjde säger:

"Säg till de troende männen att de ska sänka blicken och bevara sin kyskhet - det är renare för dem. Allah är väl underrättad om vad de gör." (Surah al-Nūr, 24:30)

"Och säg till de troende kvinnorna att de ska sänka blicken och bevara sin kyskhet..." (Surah al-Nūr, 24:31)

Om Allah förbjuder blicken som leder till fitnah, är det än mer klart att fysisk beröring – som är en starkare väg till fitnah – är förbjuden. Denna princip uttrycks tydligt av samtliga fyra rättsskolor.

Grundregeln – förbudet och dess bevis

Hadithen om järnnålen

Det starkaste och mest skakande beviset för förbudets allvar är hadithen återgiven av al-Ṭabarani från Ma'qil ibn Yasar (radiya Allahu 'anhu):

"Att bli stucken i huvudet med en järnnål är bättre för honom än att han rör en kvinna som inte är tillåten för honom." (Al-Ṭabarani i al-Kabir, 486; klassad som sahih av Shaykh al-Albani i Sahih al-Jami', 5045)

Ibn al-Qayyim al-Jawziyyah kommenterar i Rawdat al-Muhibbin att denna hadith visar att beröring av en icke-mahram kvinna är en av de mest allvarliga former av fitnah – och att smärtan av en järnnål i skallen är lindrigare inför Allah än den andliga skada som uppstår av förbjuden beröring. Hadithen är inte hyperbolisk – den är en konkret varning om en konkret synd.

Profetens ﷺ eget föredöme vid trohetsedens avläggande

Det mest övertygande beviset är hur Profeten ﷺ – trots att trohetsedens (bay'ah) traditionella form innebar handskakande – konsekvent vägrade röra kvinnors händer. 'Ā'isha (radiya Allahu 'anha) vittnar:

"Vid Allah, Allahs sändebuds ﷺ hand rörde aldrig någon kvinnas hand. När han hade tagit deras trohetsed brukade han säga: 'Gå, för ni har gett era löften om trohet.'" (Sahih Muslim, 1866)

I en annan återgivning:

"Han brukade förklara för kvinnan vad trohetseden inbegrep, och när hon accepterade brukade han säga: 'Gå, för du har gett ditt trohetslöfte.'" (Sahih Muslim, 1866)

Wali al-Din al-'Iraqi förklarar i Tarh al-Tathrib att detta är avgörande: bay'ah gavs traditionellt genom att ta varandra i handen. Att Profeten ﷺ – som var ma'sūm (ofelbar) och hade den starkaste kontrollen över sina impulser – ändå vägrade röra kvinnors händer, visar att detta handlade om ett principiellt förbud, inte om personlig försiktighet.

"Om han ﷺ inte gjorde det trots att han var ofelbar, är det än mer nödvändigt att andra fäster avseende vid detta förbud." (Tarh al-Tathrib, 7:45-46)

Den explicita förklaringen

Omaymah, dotter till Raqiqah, återger att Profeten ﷺ sade direkt:

"Jag skakar inte hand med kvinnor." (Al-Nasa'i, 4181; Ibn Majah, 2874; klassad som sahih av al-Albani i Sahih al-Jami', 2513)

Dessa ord är en explicit och klar utsaga (nass) från Profeten ﷺ. Det finns inget tolkningsutrymme – det är ett direkt förbud från den vars sunna är bindande för varje muslim.

Handskakande genom klädesplagg – en vanlig missuppfattning

Den svaga hadithen

Många hänvisar till en hadith om att Profeten ﷺ ska ha skatat hand med kvinnor genom ett klädesplagg som barriär. Denna hadith är återgiven av al-Ṭabarani i al-Awsat (2855) men är **da'if (svag)**.

Al-Haythami konstaterar i Majma' al-Zawa'id (6:39):

”Dess isnad innehåller ‘Attab ibn Harb, som är da‘if.”

Ibn Hajar al-‘Asqalani skriver i al-Dirayah att han inte kan finna stöd för denna berättelse, och al-Zayla‘i i Nasb al-Rayah (4:240) klassar liknande berättelser som gharib (enstaka och opålitliga).

Shaykh Ibn Baz utlåtande

Shaykh ‘Abd al-‘Aziz Ibn Baz (rahimahu Allah) är tydlig i sin slutsats:

”Den mest korrekta åsikten är att detta inte är tillåtet alls, på grund av den allmänna innebörden av hadithen där Profeten ﷺ sade: ‘Jag skakar inte hand med kvinnor’ – och för att stänga de vägar som leder till ondska.” (Bearbetad från Hashiyat Majmū‘at Rasa’il fi al-Hijab wa al-Sufūr, s. 69)

Principen här är **sadd al-dhara’i’** – att stänga de vägar som leder till det förbjudna. Om direkt beröring är förbjuden, är beröring med ett tunt tyg emellan inte ett undantag – det är fortfarande beröring.

De fyra rättsskolornas utlåtanden

Samtliga fyra etablerade rättsskolor är eniga om förbudet, om än med något olika formuleringar.

1. Hanafi-rättsskolan

Ibn Nujaym skriver i al-Bahr al-Ra’iq (8:219):

”Det är inte tillåtet för en man att röra en kvinnas ansikte eller händer även om det inte finns någon risk för åtrå, för det är i princip haram och det finns ingen nödvändighet som skulle tillåta det.”

Hanafi-rättsskolan är anmärkningsvärd i att den explicit inkluderar ansiktet och händerna – de delar av en kvinnas kropp som i vissa tolkningar inte räknas som ‘awrah – och ändå fastslår att beröring av dessa är förbjuden utan nödvändighet.

2. Maliki-rättsskolan

Muhammad ibn Ahmad (Olaysh) skriver i Manh al-Jalil Sharh Mukhtasar Khalil (1:223):

”Det är inte tillåtet för en man att röra ansiktet eller handen på en icke-mahram kvinna, och det är inte tillåtet för honom att sätta sin hand på hennes utan en barriär emellan.”

Han stödjer detta på ‘Ā’ishas vittnesbörd om att Profeten ﷺ aldrig rörde en kvinnas hand, varken vid trohetsedens avläggande eller i andra situationer.

3. Shafi‘i-rättsskolan

Imam al-Nawawi slår fast i al-Majmū‘ (4:515):

”Det är inte tillåtet att röra en kvinna på något sätt.”

Wali al-Din al-‘Iraqi tillägger i Tarh al-Tathrib (7:45–46) en viktig juridisk distinktion:

”Förbudet att röra är starkare än förbudet att titta, och det är haram när det inte finns någon nödvändighet som tillåter det.”

Undantaget gäller medicinsk nödvändighet – som tandläkarvård, ögonbehandling eller annan medicinsk behandling – men enbart om ingen kvinna finns tillgänglig för uppgiften.

4. Hanbali-rättsskolan

Ibn Muflih återger i al-Ādab al-Shar‘iyyah (2:257) att Imam Ahmad ibn Hanbal tillfrågades om handskakande med kvinnor och svarade:

”Nej” – och var bestämd i att det är haram.

När han tillfrågades om handskakande genom ett klädesplagg svarade

han:

"Nej."

Shaykh al-Islam Ibn Taymiyyah bekräftar i samma källa förbudet och ger det teologiska resonemanget:

"Beröring är allvarligare än att titta."

Detta är ett principiellt argument: om Allah förbjuder blicken som leder till begär, är den fysiska beröringen – som är intimare och starkare – än mer förbjuden.

Särskilda fall som diskuteras av de lärda

Handskakande med äldre kvinnor

En vanlig missuppfattning är att handskakande med äldre kvinnor, hos vilka begär inte förväntas uppstå, skulle vara tillåtet. De lärda avvisar detta av flera skäl.

Förbudet i haditherna är **generellt** och saknar åldersbegränsning. De berättelser som ska stödja undantaget för äldre kvinnor är svaga. Al-Zayla‘i skriver i Nasb al-Rayah (4:240):

"Berättelsen om att Abū Bakr brukade skaka hand med gamla kvinnor är gharib."

Ibn Hajar al-‘Asqalani tillägger i al-Dirayah (2:225):

"Jag kan inte finna denna hadith."

Shaykh Ibn Baz fastslår att samma regel gäller äldre kvinnor, baserat på hadithernas generella formulering.

Medicinsk nödvändighet

De fyra rättsskolorna är eniga om att medicinsk nödvändighet utgör ett giltigt undantag – men med strikta villkor: det måste röra sig om en verklig nödvändighet, och en kvinna måste inte finnas tillgänglig för samma uppgift. Principen är att det förbjudna tillåts i den mängd som nödvändigheten kräver, inte mer.

Sammanfattning – de lärdas konsensus

De fyra rättsskolornas enighet på denna punkt är anmärkningsvärd. Trots att de lärda i islamisk historia ofta är oeniga i detaljfrågor, är de på denna punkt samstämmiga:

Handskakande mellan en man och en icke-mahram kvinna är **haram** – förbjudet. Detta gäller oavsett ålder, oavsett om det sker direkt eller genom ett klädesplagg, och oavsett om begär förväntas uppstå eller ej. Undantag medges enbart vid medicinsk nödvändighet.

Bevisets hierarki är stark: en explicit utsaga från Profeten ﷺ (*"Jag skakar inte hand med kvinnor"*), hans konsekventa handlande även i situationer där handskakande traditionellt förväntades, och samtliga fyra rättsskolors jurister som bygger på dessa bevis.

Avslutande reflektion

Islams vägledning i denna fråga är inte ett uttryck för misogyni eller nedvärdering av kvinnor – det är tvärtom ett uttryck för respekt och värdighet. Allah den Upphöjde har satt gränser som skyddar både mannen och kvinnan från de vägar som leder till fitnah och moralisk nedgång.

Profeten ﷺ – den bäste av Adams söner, den ofelbares föredöme – valde konsekvent att inte röra en kvinnas hand, även i situationer där ingen skulle ha ifrågasatt det. Hans val var inte svaghet – det var styrka, gudsfruktan och ett levande föredöme för sin umma.

Allah den Upphöjde säger:

"I Allahs sändebud har ni ett gott föredöme för den som hoppas på Allah och den Yttersta dagen och som ofta minns Allah."

(Surah al-Ahzab, 33:21)

"Och Allah vet bäst."

Källor: Al-Ṭabarani – al-Muʿjam al-Kabir; Sahih Muslim (1866, 384); al-Nasaʿi (4181); Ibn Majah (2874); al-Bayhaqi – Sunan al-Kubra (1972); Ibn Nujaym – al-Bahr al-Raʿiq (8:219); al-Nawawi – al-Majmūʿ (4:515); Ibn Muflih – al-Ādab al-Sharʿiyyah (2:257); Manh al-Jalil (1:223); Tarh al-Tathrib (7:45–46); Nasb al-Rayah (4:240); Sahih al-Jamiʿ (al-Albani).